Tematska skupina - izmenjava izkušenj in dobrih praks

Predlog programa dela z otroki priseljenci za področje predšolske vzgoje skozi dosedanje prakse in izzivi za naprej

Urška Repnik, *pomočnica ravnateljice, svetovalna delavka, VVZ Slovenj Gradec*

Tanja Jeseničnik, *multiplikatorka, Druga osnovna šola Slovenj Gradec*

Moderira: Nada Duler, *ravnateljica Druge osnovne šole Slovenj Gradec*

PREDLOG PROGRAMA DELA Z OTROKI PRISELJENCI ZA PODROČJE PREDŠOLSKE VZGOJE

Urška Repnik, pom. ravnateljice in svetovalna delavka, VVZ Slovenj Gradec
Tanja Jeseničnik, multiplikatorka, Druga OŠ Slovenj Gradec
Moderira: Nada Duler, ravnateljica, Druga OŠ Slovenj Gradec

Projekt "Izzivi medkulturnega sobivanja"

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

IZHODIŠČA ZA IZVAJANJE PROGRAMA V VVZ

PREDLOG PROGRAMA DELA Z OTROKI PRISELJENCI V VRTCU

Prvo starostno obdobje (1 leta–3 let)

Naravno usvajanje slovenščine in izvajanje aktivnosti za uspešno vključevanje otrok in staršev

Individualni načrt aktivnosti

Drugo starostno obdobje (3–6 let)

Ure začetnega učenja slovenščine in izvajanje aktivnosti za uspešno vljučevanje otrok in staršev

Individualni načrt aktivnosti

PODPORNA MREŽA ZA OTROKE IN STARŠE

Ohranjanje maternega jezika in kulture otrok priseljencev
Senzibilizacija staršev za jezik in kulturo okolja
Aktivnosti lokalnega okolja (mladinski centri, različna društva, ljudske univerze, druge vladne in nevladne organizacije ...)
Podpora delodajalcev pri jezikovnem in socialnem vlkjučevanju staršev otrok priseljencev

AKTIVNOSTI ZA VKLJUČEVANJE OTROK PRISELJENCEV V VRTEC

ZAPOSLITEV vzgojiteljice preko javnih del, ki je po narodnosti Albanka.

Vključevanje MULTIPLIKATORKE v skupine, kjer so vključeni otroci priseljenci.

Aktivnosti za razvijanje MEDKULTURNOSTI v vseh skupinah vrtca.

Srečanja s STARŠI otrok priseljencev.

Poudarek na pridobivanju slovenskega besedišča in lažjem vključevanju v skupino v vrtcu.

Redno tedensko srečevanje z otroki priseljenci (3–6 let) – individualno/delo v mali skupini

VKLJUČEVANJE STROKOVNE DELAVKE - MULTIPLIKATORKE

Glavni cilj: hitrejše učenje slovenščine kot drugega tujega jezika.

V začetku šolskega leta vključevanje v skupine, kjer so vključeni otroci priseljenci – aktivnosti za pomoč vključevanja otroka, pomoč vzgojiteljicam…

Tečaj slovenščine za starše (izvaja multiplikatorka na OŠ).

Redna srečanja s starši vseh otrok v oddelku: roditeljski sestanek, dve pogovorni uri, jesensko in zaključno srečanje s starši, prikaz vzgojnega dela

SREČANJA S STARŠI OTROK PRISELJENCEV

Čajanka v Knjižnici Ksaverja
Meška: pogovor o praznovanju božiča v različnih kulturah.

Skupno srečanje vseh staršev priseljencev – predstavitev projekta ‘‘Izzivi medkulturnega sobivanja‘‘.

Vključevanje staršev v dopoldanskem času v oddelke njihovih otrok (branje pravljic v njihovem jeziku, predstavitev kulture, navad, posebnosti njihove države, kulinarike…

Možnost seznanjanja z raznimi kulturami in tradicijami.

Spoznavanje razlik med življenjskimi navadami naše in drugih kultur.

Delavnica za strokovne delavce:
Vživljanje v položaj tujca.
Izvedba na dveh strokovnih aktivih.

DEJAVNOSTI ZA RAZVIJANJE MEDKULTURNOSTI V VSEH ODDELKIH VRTCA

Zavedanje obstoja lastnega in drugih jezikov ter lastne in drugih kultur.

CILJI: upoštevanje načela različnosti in multikulturalizma. Omogočiti otrokom izkušnje in spoznanja o različnosti sveta (stvari, ljudi, kultur).

Akcijski načrt: medkulturna , multikulturna vzgoja v vseh oddelkih vrtca.

PRIMERI DEJAVNOSTI ZA RAZVIJANJE MEDKULTURNOSTI

Pogovarjamo se podobnostih in razlokah med nami (barva las, barva oči, najljubša hrana, višina, hitrost, …

Z otroki obiščemo knjižnico, ogled in prebiranja knjig.

V kotičkih igra z dojenčki različnih ras (črnci, aziati, belci). Dojenčka hranimo, okopamo, pogovor o podobnostih in razlikah…

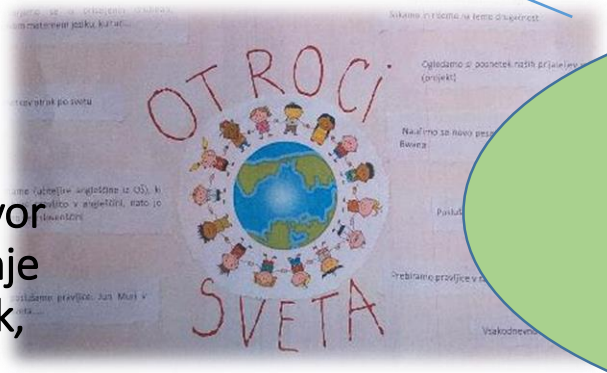

Didaktičen pogovor ob plakatih: iskanje podobnosti, razlik, enakovrednost, pravice, dolžnosti…

Izdelamo plakate z različnimi rasami, seznanimo se s kulturo, glasbo, jezikom, živalmi, hrano…, ki prevladujejo na posamezni celini.

Naredimo si slovar koroških besed. Naredimo si slovar albanskih / bosanskih besed…

Preko sklopa Spoznavamo Slovenijo, preidemo na spoznavanje naših sosednjih držav, do držav po svetu. Uredimo si kotiček OTROCI SVETA.

PRIMERI DEJAVNOSTI ZA RAZVIJANJE MEDKULTURNOSTI

Ogledamo si globus sveta in naredimo svoj zemljevid s celinami, ki jih opremimo z njihovimi značilnostmi.

Obišče nas gospa, ki nam predstavi Afriko.

Poslušanje različnih zvrsti svetovne glasbe, igranje na male ritmične instrumente.

Učenje pozdravov v različnih jezikih.

Izdelamo zastave različnih držav.

Obisk staršev priseljencev, predstavitev v tujem jeziku, pogovor o kulturnih značilnostih.

''Otroci so na podlagi te teme, pogovorov, dejavnosti, veliko bolj pozorni drug do drugega. Tematskega sklopa ne moremo imeti samo en čas in ga nato zaključiti, ampak je tema medkulturnosti prepletene skozi več različnih sklopov. To nam je na nek način rutina pri vsakodnevnem delu. Nam je lahko to izhodišče za naprej." (Vzgojiteljica Tjaša)

PRIMERI DEJAVNOSTI ZA RAZVIJANJE MEDKULTURNOSTI

Izdelamo si svojo igračo, teden brez vrtčevskih igrač.

Prevajanje želja otrok v tuje jezike – Pismo Božičku.

Napišemo pismo otrokom sveta – kaj jim mi želimo za božič.

Naredimo si angleški in albanski kotiček.

Kitajski dan – jemo s palčkami, se oblačimo v kitajska oblačila, prerisujemo kitajske pismenke…

Pogovor o vrednotah: ljubezen, poštenost, skromnost, različnost, enakost, drugačnost…

Poslušanje zgodbic in ogled slikanic/knjig:

- Žabec in tujec (M. Velthuijs), Elmer (D. McKee),
- Ali prijatelji tako ravnajo (M. Newman, P. Bowman),
- Popotovanje štrka Simona (P. Grzetič),
- Slončki plešejo (G. Van Genechten),
- Juri Muri v Afriki in Juri Muri drugič v Afriki (T. Pavček),
- Rilko in Cvilko (H. Hobbie),
- Pismo Božičku (N. Taylor),
- Papagaj Bine (M. Mate),
- Kako praznujejo božič po svetu in Kako živijo otroci po svetu (P. Hanačkova, M. Neradova),
- Otrokom vsega sveta (Unicef),
- Grdi raček (H. C. Andersen),
- Ti si moje srce (N. Maurer),
- Novi mali človeček (L. Child),
- Tačka – čarovniška mačka (N. Butterworth),
- Ljudje z vsega sveta (A. Mason),
- Podobe otrok sveta (E. Beaumont, M. R. Guilloret),
- Prihajam iz Indije, Somalije, Kitajske (zbirka: Ne pozabite nas),
- Kulturna izmenjava (M. Misenta (Isol)),
- Potovanje po mestih z Bernijem in Benom (I. Šišperova),
- Moje potovanje okrog sveta (G. Cosneau),
- Žiga špaget gre v širni svet (A. Kermauner),
- Drugačen (K. Cave),
- Lev Rogi (I. Plohl),
- Veveriček posebne sorte (S. Makarovič)…

Ogled kratkih posnetkov in risank iz različnih držav na youtube (o otrocih sveta, se o videnem pogovarjamo):

- Življenje otrok v Afriki,
- ogled kratkega dokumentarnega filma o Afriških živalih,
- Zgodba dečka Nangira,
- Življenje brez vode ni življenje,
- Otrok leta,
- risani film Boo,
- Araund the World for kids, the countries of the World songs.

Spoznavanje pesmi in plesov sveta:

- poslušanje otroških pesmi v različnih jezikih,
- Putumajo Kids – Pesmi za otroke,
- Miša – Bamboleo,
- Kud Baobab,
- Potujemo v Afriko,
- Kili-kili,
- En mali slonček,
- Plesni vlak,
- Mali Miha (V. Kreslin),
- Hello to All the Children of the World,
- Zimba Zaja,
- Za dva groša fantazije (Turški, Kitajski, Češki, Afriški, Slovenski ljudski…),
- Mojster Jaka (v različnih jezikih).

VKLJUČEVANJE DELAVKE PREKO JAVNIH DEL
Pomaga pri vpisu otrok novincev – pri komunikaciji s starši, izpolnjevanje obrazcev, navodila ob vključevanju otrok…
Pomaga vzgojiteljici pri pripravi slovarčka z najosnovnejšimi besedami v albanščini.
Strokovna delavka, ki je po narodnosti Albanka, je v našem vrtcu za eno leto zaposlena preko javnih del.
Vključujemo jo v oddelke, kjer imamo vključene otroke priseljence.
Pomaga vzgojiteljici pri pripravi kotička za tujejezične otroke.
Pomaga vzgojiteljici pri komunikaciji s starši.
Pomaga vzgojiteljici pri komunikaciji z otrokom.
Zaradi lažjega vživljanja v njihov položaj in poznavanja njihovega jezika, lažje vzpostavi komunikacijo z otroki. Otroci imajo zaradi tega manj težav pri uvajanju v vrtec.

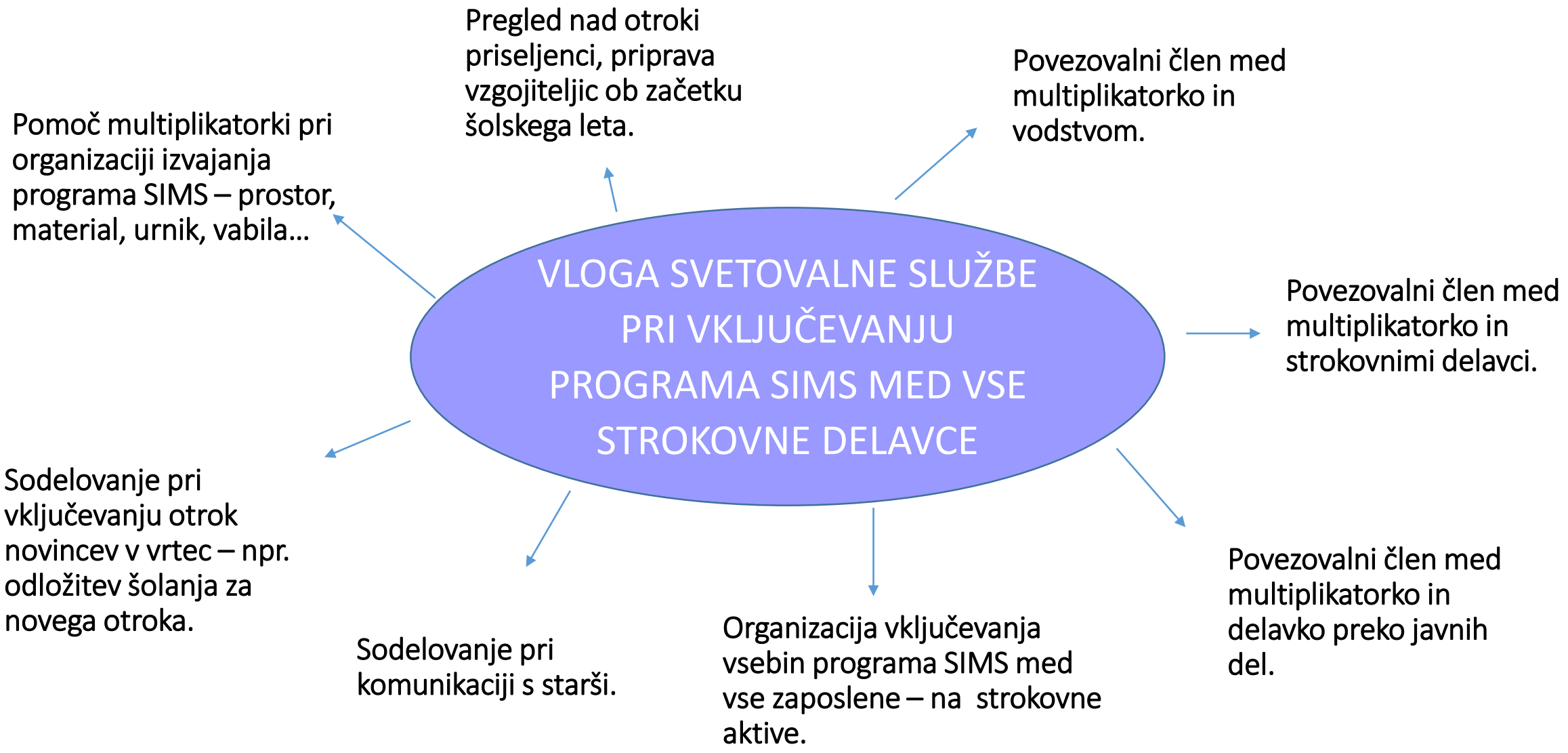
VLOGA SVETOVALNE SLUŽBE PRI VKLJUČEVANJU PROGRAMA SIMS MED VSE STROKOVNE DELAVCE
Pregled nad otroki priseljenci, priprava vzgojiteljic ob začetku šolskega leta.
Povezovalni člen med multiplikatorko in vodstvom.
Pomoč multiplikatorki pri organizaciji izvajanja programa SIMS – prostor, material, urnik, vabila…
Povezovalni člen med multiplikatorko in strokovnimi delavci.
Sodelovanje pri vključevanju otrok novincev v vrtec – npr. odložitev šolanja za novega otroka.
Sodelovanje pri komunikaciji s starši.
Organizacija vključevanja vsebin programa SIMS med vse zaposlene – na strokovne aktive.
Povezovalni člen med multiplikatorko in delavko preko javnih del.

RAVNATELJ - SIMS - STROKOVNI DELAVCI

- PREPRIČANJE RAVNATELJA O KORISTNOSTI PROJEKTA SIMS
- IZBOR IN ZAPOSLITEV KOORDINATORJA OZ. MULTIPLIKATORJA
- ZAUPANJE V MULTIPLIKATORJA TER REDNA KOMUNIKACIJA Z NJIM O USPEHIH, TEŽAVAH, IZZIVIH …
- PREDSTAVITEV CILJEV PROJEKTA SIMS STROKOVNIM DELAVCEM
- PREDSTAVITEV PROJEKTA STARŠEM

- PREDSTAVITEV PROJEKTA NA OBČINSKEM IN REGIJSKEM AKTIVU RAVNATELJEV
- PODPORA ZA ORGANIZACIJO IZOBRAŽEVANJ STROKOVNIH DELAVCEV
- VKLJUČEVANJE VSEBIN SIMS NA SEJE UZ, LDN…
- VKLJUČEVANJE KONZORCIJSKIH IN BLIŽNJIH ŠOL V IZOBRAŽEVANJA
- SODELOVANJE NA POSVETIH, DELOVNIH KONFERENCAH NA LOKALNEM, REGIJSKEM, NACIONALNEM NIVOJU

Delo v skupinah

1. Katero so vaši uspehi in spremembe pri delu z otroki v oddelku z namenom zagotavljanja inkluzivnega okolja učeče se skupnosti?

2. Kaj vam pri zagotavljanju uspešnega vključevanja otrok priseljencev predstavlja izziv?

Hvala za vašo pozornost.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezivne politike v obdobju 2014-2020.